

Seat No. : _____

DR-110
December-2013
B.A. Sem.-I
Hindi, EC-II (105)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

- सूचना :** (1) दीर्घ प्रश्नों के उत्तर 900 शब्दों में दीजिए ।
(2) टिप्पणी 450 शब्द में लिखिए ।
(3) दाहिनी और दर्शाए हुये अंक गुण दर्शाते हैं ।
(4) **सभी** प्रश्नों के अंक समान हैं ।

1. प्रेमचंद रचित 'आंसू की होली' कहानी की कथावस्तु का सारांस लिखते हुए 'आंसू की होली' का उद्देश्य स्पष्ट कीजिए ।

अथवा

प्रेमचंद का सामान्य परिचय देते हुए श्री विलास का चरित्र-चित्रण कीजिए ।

2. प्रसादजी की कहानी 'ममता' की कथावस्तु लिखते हुए सार्थकता सिद्ध कीजिए ।

अथवा

जयशंकर द्वारा लिखित 'ममता' का चरित्र-चित्रण कीजिए ।

3. यशपालजी का सामान्य परिचय देते हुए 'आतिथ्य' की कथावस्तु अपने शब्दों में लिखिए ।

अथवा

यशपाल लिखित आतिथ्य खानी में रामशरण का चरित्र-चित्रण कीजिए ।

4. मोहन राकेश का सामान्य परिचय देते हुए 'मवाली' की कहानी को स्पष्ट कीजिए ।

अथवा

सुभानखा रुपरेखा का सामान्य परिचय दीजिए ।

5. (A) हिंदी में अनुवाद कीजिए :

5

विश्वનો કોઈ એવો ખૂણો નહીં હોય જ્યાં ગુજરાતી ન વસ્યો હોય ગુજરાતની ભોમમાં રહેલા સાહસ અને પ્રેમની વાત દરેક ગુજરાતીને પોતાની ભોમ સાથે જોડી રાખે છે. વિદેશ જવાની વાત આવે એટલે લોકો ઘેલા બની જાય છે. પરંતુ ત્યાં સંસ્કૃતિ અને સંસ્કારો વચ્ચેના અંતરને જોઈ મૂંઝવણમાં મૂકાય છે. તેઓ ભલે નોકરી ધંધો ફોરેનમાં કરતા હોય પરંતુ પોતાના બાળકો ભારતમાંજ રહીને શિક્ષણ મેળવે તેવું ઈચ્છતા હોય છે. આજે એવા કેટલાક ગુજરાતી પરિવારોની વાત કરવી છે જેઓ રહે છે વિદેશમાં પરંતુ તેમના બાળકો ગુજરાતમાં રહીને સંસ્કૃતિનાં મૂળિયા ને જકડી રાખે છે. અમેરિકામાં રહેતા ગુજરાતીઓ જે ત્યાં ના કાયદેસરના રહેવાસી બની ગયા છે.

- (B) महावरे लिखिए : (कोई भी दो) 2
- (1) चहरा लाल होना
 - (2) चकमा देना
 - (3) होट बिचकाना
 - (4) दांत गडाना
 - (5) कलेजा कटोर करना
 - (6) ताँता लगना
- (C) भूल सुधार : (कोई भी तीन) 3
- (1) मैं घर मैं बैठा था ।
 - (2) तू कहा जाते हो ।
 - (3) हम खाना खाते हे ।
 - (4) गांधीजी मोटे आदमी थे ।
 - (5) मेने पांच आम खाया ।
- (D) सही जोड़े बनाइए : 4
- | | अ | | ब |
|----|-----------|--|---------------|
| 1. | जयशंकर | | मावली |
| 2. | यशपाल | | ममता |
| 3. | मोहनराकेश | | आतिथ्य |
| 4. | धर्मभारती | | आवाज का नीलाम |
-